

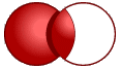
BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO

BOSANSKI
JEZIK

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU
UREDA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
ZA 2013.GODINU

Sarajevo, Februar 2014.godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: + 387 (0) 33 723 550, www.vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

(Bosanski jezik)

**IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU
UREDA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
za 2013. godinu**

Sarajevo, Februar 2014. godine

SADRŽAJ

1	UVOD	1
2	PODNOŠENJE GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O AKTIVNOSTIMA	2
3	NADLEŽNOSTI UREDA ZA REVIZIJU.....	3
4	ORGANIZACIJA UREDA ZA REVIZIJU	4
5	RUKOVOĐENJE.....	4
5.1	Stručni kolegij.....	5
5.2	Stručni savjet	6
6	UČEŠĆE U RADU KOORDINACIONOG ODBORA.....	6
7	SARADNJA SA PARLAMENTARNOM KOMISIJOM ODGOVORNOM ZA REVIZIJU	7
8	FINANSIJSKA REVIZIJA.....	8
8.1	Sektor za finansijsku reviziju institucija Federacije BiH.....	11
8.2	Sektor za finansijsku reviziju institucija kantona	13
8.3	Sektor za finansijsku reviziju zavoda, fondova, općina i agencija.....	15
8.4	Sektor za finansijsku reviziju javnih preduzeća.....	16
8.5	Revizijsko mišljenje u revizijskim izvještajima	18
9	SEKTOR ZA REVIZIJU UČINKA.....	19
10	SEKTOR ZA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE	20
10.1	Implementacija IT strategije i najznačajnije IT aktivnosti	20
10.2	IT revizija u funkciji finansijske revizije.....	21
11	ODJELJENJE ZA RAZVOJ, METODOLOGIJU I KONTROLU KVALITETA	22
12	ODJELJENJE ZA PRAVNE I OPĆE POSLOVE.....	23
12.1	Pravni poslovi	23
13	ODJELJENJE ZA FINANSIJSKO-RAČUNOVODSTVENE POSLOVE.....	24
13.1	Izvršenje Budžeta Ureda za reviziju za 2013. godinu	26
14	ODJELJENJE ZA LJUDSKE RESURSE, KOMUNIKACIJE I MEĐUNARODNU SARADNJU	27
14.1	Ljudski resursi	27
14.2	Razvoj ljudskih resursa.....	28
14.2.1	Eksterna edukacija uposlenih	29
14.2.2	Interna edukacija zaposlenih	30
14.2.3	Ostala edukacija zaposlenih.....	30
14.3	Komunikacije	30
14.4	Međunarodna saradnja	31
14.5	Projekti i međunarodne institucije sa kojima je ostvarena saradnja	32
15	ZAKLJUČNI REZIME	33

1 Uvod

U skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine FBiH» br. 22/06), Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine dužan je podnijeti Godišnji izvještaj o aktivnostima, koji pored informacija o poslovanju sadrži i finansijski izvještaj Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju).

Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine uređeni su pravni položaj i sjedište, glavne funkcije, rukovođenje, nadležnosti i ovlaštenja, osiguranje kvaliteta rada, izvještavanje i objavljivanje izvještaja, finansiranje, kao i druga pitanja od značaja za rad ove specijalizovane nezavisne Vrhovne institucije za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Prema Zakonu o reviziji, Ured za reviziju, u vršenju svojih dužnosti i nadležnosti, nezavisan je i ne podliježe upravljanju ili kontroli bilo koje druge osobe ili institucije, ako predmetnim Zakonom nije drugačije određeno. Temeljni dokument za utvrđivanje nezavisnosti vrhovnih revizijskih institucija (članica INTOSAI-a) je Limska deklaracija o smjernicama za pravila revizije usvojena na IX Kongresu INCOSAI-a u Limi. U dokumentu je navedeno: „Vrhovne revizijske institucije mogu postići svoje ciljeve objektivno i efikasno samo ako su nezavisne od subjekata revizije i zaštićene od vanjskih uticaja”.¹ Limska deklaracija utvrđuje da se nezavisnost vrhovnih revizijskih institucija ustanovljava ustavom, a zakonom vrhovne revizijske institucije detaljnije se definiše ta nezavisnost, kako same revizijske institucije, tako i zaposlenika koji, u ime vrhovne revizijske institucije, obavljaju povjerene zadatke. Ured za reviziju, u svom radu, primjenjuje Međunarodne INTOSAI standarde revizije, odnosno ISSAI Okvir u Bosni i Hercegovini. Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (International Standards of Supreme Audit Institutions – ISSAI sastoje se od dokumenata usvojenih od strane INCOSAI-a (Kongresa Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI), koji za cilj imaju upravljanje profesionalnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (VRI). Standardi obuhvataju preporuke u vezi sa zakonskim, organizacijskim i profesionalnim preduslovima, kao i način obavljanja, kako revizijskih, tako i svih drugih zadataka, koji se mogu povjeriti vrhovnoj revizijskoj instituciji. Pored toga, a prilikom revizije javnih preduzeća, u kojima država ima vlasnički udjel od 50% plus jedna dionica ili više, revizori se koriste revizijskim standardima Međunarodne federacije računovođa (IFAC).

Primjena Međunarodnih standarda revizije i Zakona o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine osigurava da zaposlenici Ureda za reviziju i druge osobe, koje vrše bilo koje funkcije u vrhovnoj revizijskoj instituciji, rade u skladu sa profesionalnim pravilima. Ured za reviziju, u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i Međunarodnim revizijskim standardima donio je smjernice i druga akta neophodna za primjenu revizijskih standarda.

¹ Koordinacioni odbor VRI u BiH: INTOSAI revizijski standardi („Službeni glasnik BiH“, br. 5/2001.) i Okvir Međunarodnih standarda vrhovnih revizijskih institucija-ISSAI Okvir u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br.38/2011 i „Službene novine FBiH“, br.30/2011.

Internim propisima, pravilima i procedurama uređeni su funkcionisanje i rad Ureda za reviziju. U 2013. godini unaprijeđena su interna normativna akata i prateće smjernice i procedure.

Kao nepolitična institucija, Ured za reviziju, u izvršavanju svojih nadležnosti, poštiva principe objektivnosti, nepristrasnosti, nezavisnosti i pouzdanosti, uz svakodnevnu primjenu općeprihvaćenih Međunarodnih standarda revizije, Vodič za reviziju javnog sektora, Vodič za kontrolu kvaliteta revizije, Etički kodeks za revizore u javnom sektoru, Procedure i smjernice za provođenje revizije, samo su neki od ključnih dokumenata, kojih se pridržava revizijsko osoblje u svom radu i koji su ujedno i garant za postizanje kvaliteta revizijskog rada i izvještavanja.

Ured za reviziju nije nadležan preduzimati nikakve aktivnosti, izvan onih koje se zahtijevaju Zakonom o reviziji, ako smatra da te aktivnosti nisu u skladu sa njegovim dužnostima, ili ukoliko bi njihovo obavljanje spriječilo ispunjenje obaveza Ureda za reviziju, prema Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Protekla, 2013. godina bila je i u znaku obaveznih aktivnosti proisteklih po dobijanju certifikacije Sistema menadžmenta kvaliteta i u tom kontekstu uložen je maksimalan napor kako bi se zadovoljilo uslovima, koje zahtijeva Sistem menadžmenta kvaliteta prema ISO-9001:2008. U kontekstu toga, u 2013. godini vršen je nadzor nad aktivnostima koje podrazumijeva Sistem menadžmenta kvalitetom po svim segmentima, kako bi se ispunili svi zahtjevi Standarda ISO 9001:2008 i s uspjehom, u 2014. godini, nastavio primjenjivati Sistem menadžmenta kvalitetom (QMS), uz stalnu obavezu njegovog održavanja i poboljšavanja u skladu sa zahtjevima Standarda ISO 9001:2008.

2 Podnošenje Godišnjeg izvještaja o aktivnostima

Godišnji izvještaj o aktivnostima Ureda za reviziju dostavlja se Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju.

Kroz provođenje revizija, Ured za reviziju je u 2013. godini, osigurao nezavisna mišljenja o izvršenju budžeta i finansijskim izvještajima, korištenju resursa i upravljanja državnom imovinom od Vlade FBiH, budžetskih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i javnih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, na koji način je doprinio pouzdanom obavještavanju o korištenju budžetskih sredstava, transparentnom i kvalitetnom upravljanju javnim prihodima, troškovima i imovinom u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Ured za reviziju je, u protekloj godini, blagovremeno informisao odgovorne institucije i javnost o svojim nalazima i preporukama, kroz pravovremeno i javno objavljivanje revizijskih izvještaja.

Na osnovu realizacije Plana i programa rada Ureda za reviziju za 2013. godinu i drugih aktivnosti, koje su se paralelno odvijale uz redovan proces rada, sačinjen je ovaj izvještaj o aktivnostima Ureda za reviziju institucija u FBiH za 2013. godinu.

3 Nadležnosti Ureda za reviziju

Nadležnost Ureda za reviziju, u skladu sa odredbama Zakona o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine obuhvata sve javne institucije u Federaciji Bosne i Hercegovine. Prema Zakonu o reviziji, generalni revizor svake godine, nakon konsultacija sa zamjenikom generalnog revizora donosi godišnji plan revizija. U godišnji plan revizija uključuju se zakonski obavezne revizije, a u skladu sa raspoloživim resursima (ljudskim i finansijskim). Planom se utvrđuju i revizije za koje ne postoji kontinuirana godišnja obaveza, a koje se određuju na osnovu kriterija za odabir klijenata za reviziju.

1. Obavezne revizije
 - a) Parlament Federacije Bosne i Hercegovine;
 - b) Predsjednik i potpredsjednici Federacije Bosne i Hercegovine;
 - c) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i njena ministarstva;
 - d) Javni fondovi, zavodi i agencije.
2. Revizije za koje ne postoji kontinuirana obaveza
 - a) Skupštine i vlade kantona na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine uključujući izvršenje kantonalnih budžeta;
 - b) Općine na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine;
 - c) Sve budžetske institucije koje se direktno finansiraju iz budžeta koje usvajaju parlament, skupštine kantona i općinska vijeća;
 - d) Vanbudžetska sredstva koja mogu biti uspostavljena zakonom (na federalnom i kantonalnom nivu);
 - e) Sredstva koja su kao zajam ili grant za Bosnu i Hercegovinu osigurana nekoj instituciji, ili projektu u Federaciji Bosne i Hercegovine od međunarodnih tijela i organizacija;
 - f) Sredstva osigurana iz budžeta bilo kojoj drugoj instituciji, organizaciji ili tijelu.
3. Nadležnost Ureda za reviziju obuhvata i preduzeće u kojem država ima vlasnički udjel od 50% plus jednu dionicu ili više.
4. Revizija uključuje i sve finansijske, administrativne i druge aktivnosti, programe i projekte kojima upravlja jedna ili više institucija iz gore navedenih tijela, uključujući procesiranje i prihode od prodaje imovine, privatizacije i koncesija.

Kod naprijed navedenih institucija Ured za reviziju nadležan je za:

- finansijske revizije,
- revizije učinka i
- specijalne revizije.

Ured za reviziju je svoje aktivnosti i zadatke u 2013. godini izvršavao u skladu sa usvojenim Planom i programom rada za 2013. godinu.

Prema spomenutom Planu u 2013. godini izvršena je revizija finansijskih izvještaja korisnika Budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine, budžeta kantona, vanbudžetskih fondova, agencija i preduzeća sa većinskim državnim kapitalom. U 2013. godini okončane su i objavljene dvije revizije učinka (za koje su istraživanja

provedena u 2012. godini). Pored toga, u 2013. godini provedena su istraživanja za još tri revizije učinka, čija realizacija se očekuje u 2014. godini.

U skladu sa zakonskom obavezom, Ured za reviziju je podnio Javni izvještaj o reviziji Budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2012. godinu Parlamentu Federacije BiH, a konačni izvještaji o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja ostalih revidiranih korisnika za 2012. godinu dostavljeni su nadležnim organima i menadžmentu.

Svi izvještaji objavljeni su na Internet-stranici Ureda za reviziju www.vrifbih.ba. Pored toga, Ured za reviziju je putem press-konferencija i drugih medijskih oblika izvještavanja upoznao javnost, poreske obveznike i druge zainteresirane subjekte sa nalazima Ureda za reviziju, u pogledu trošenja i upravljanja javnim novcem.

4 Organizacija Ureda za reviziju

Organizacija Ureda za reviziju utvrđena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Poslovi iz nadležnosti Ureda za reviziju u 2013. godini vršeni su u okviru slijedećih organizacionih jedinica:

- Ured generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora;
- Sektor za finansijsku reviziju institucija Federacije BiH;
- Sektor za finansijsku reviziju institucija kantona;
- Sektor za finansijsku reviziju zavoda, fondova, općina i agencija;
- Sektor za finansijsku reviziju javnih preduzeća;
- Sektor za reviziju učinka;
- Sektor za informacione tehnologije;
- Odjeljenje za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta;
- Odjeljenje za pravne i opće poslove;
- Odjeljenje za finansijsko-računovodstvene poslove;
- Odjeljenje za ljudske resurse, komunikacije i međunarodnu suradnju.

5 Rukovođenje

Radom Ureda za reviziju rukovodi generalni revizor. U rukovođenju Uredom za reviziju, generalni revizor je odgovoran za dužnosti i ovlaštenja data Uredu za reviziju, prema Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Generalni revizor ima zamjenika koji mu pomaže u obavljanju dužnosti Ureda za reviziju i koji može, prema uputama generalnog revizora, vršiti sve funkcije, obaveze i ovlaštenja generalnog revizora.

U Uredu generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora Ureda za reviziju, u protekloj godini obavljani su najsloženiji poslovi iz nadležnosti Ureda za reviziju. Svi poslovi i zadaci koji su utvrđeni Planom i programom rada Ureda za reviziju za 2013. godinu izvršeni su blagovremeno. Sa rezultatima revizije, u toku protekle godine, Ured za reviziju je kontinuirano obavještavao nadležne institucije i organe, kao i sveukupnu javnost.

Pored redovnih aktivnosti uspješno su realizovani i drugi poslovi i zadaci koji su se javljali u toku godine, a nisu obuhvaćeni Planom i programom rada Ureda za reviziju. Menadžment Ureda za reviziju je sudjelovao u radu domova Parlamenta FBiH, kojom prilikom je generalni revizor imao izlaganja po izvještajima, koji su domovi Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine stavljali na dnevni red svojih sjednica.

Menadžment Ureda za reviziju uzeo je učešće u radu različitih sastanaka, na različite teme, sa predstavnicima međunarodne zajednice i drugih zainteresiranih institucija (npr. Svjetska banka; MMF- upravljanje gotovinom; PEFA-Misija za procjenu javne potrošnje i finansijske odgovornosti; različiti USAID projekti; Evropska Unija-razvoj centralnih organa vlada u BiH/VM (EU DECEB); EUROSAI-INTOSAI; Švedski državni ured za reviziju; SIGMA; ACCOUNT; Transparency International u BiH itd.).

Predstavnici Ureda za reviziju bili su, po pozivu vladinih i nevladinih institucija, prisutni i na okruglim stolovima, javnim raspravama, ekonomskim forumima (npr. Misija OESC i Nacionalni demokratski institut iz Washingtona- jačanje kapaciteta zakonodavnih i izvršnih vlasti BiH na državnom, federalnom i kantonalnom nivou; Američka agencija za međunarodni razvoj-uspostavljanje specijaliziranog odjeljenja za budžet radi jačanja institucionalnog kapaciteta Federalnog parlamenta za razmatranje i planiranje budžeta; EU-javne nabavke-Evropski regulatorni okvir-direktive; Federalno ministarstvo finansija i EU-novi koncept javne uprave; SNAO-podrška razvoju revizije; TI-monitoring napretka u provođenju antikorupcijskih reformi u BiH; Centar za istraživačko novinarstvo, Centar za humanu politiku, Udruženje pozitivne vrijednosti; Centar za istraživanje politike suprotstavljanja kriminalitetu itd.).

Protekle, 2013. godinu obilježila je PEER REVIEW (Kolegijalna revizija-očitovanje na Nacrt izvještaja SIGME iz 2012. godine) vrhovnih revizijskih institucija u Bosni i Hercegovini (VRI u BiH). Menadžment Ureda za reviziju očitovao se na Nacrt izvještaja, susreo se sa predstavnicima Međunarodne kolegijalne revizije, razmijenio mišljenja i iskustva i obrazložio komentare date u pismenom očitovanju. Po završenom očitovanju Kolegijalna revizija (PEER REVIEW) je objavila konačni Izvještaj o rezultatima izvršenog pregleda VRI-a u BiH.

5.1 Stručni kolegij

U Uredu za reviziju obrazovan je (2003. godine) Stručni kolegij radi razmatranja i zauzimanja stavova o načelnim i drugim značajnijim pitanjima iz djelokruga Ureda za reviziju i davanja prijedloga i mišljenja generalnom revizoru i zamjeniku generalnog revizora. Stručni kolegij je u 2013. godini, između ostalog, razmatrao i usvojio Plan i program rada Ureda za reviziju za 2014. godinu i Izvještaj o poslovanju Ureda za reviziju za 2012. godinu. Pored toga, Stručni kolegij je razmatrao i zauzimao stavove o pripremnim dokumentima za obavljanje revizija; izvještajima izvršenih revizija (nacrti i konačni izvještaji); zatim o stručnim pitanjima koja su se javljala u postupku revizije; pitanjima o stručnoj obuci i usavršavanju zaposlenih; nacrtima dokumenata i drugih propisa i općih

akata iz nadležnosti Ureda za reviziju; finansijskom planu i realizaciji budžeta Ureda za reviziju; svim važnijim pitanjima iz oblasti rada Ureda za reviziju i načinu izvršavanja poslova i svim drugim složenijim pitanjima, koja su odredili generalni revizor i zamjenik generalnog revizora Ureda za reviziju.

5.2 Stručni savjet

U skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, u Uredu za reviziju je predviđeno formiranje Stručnog savjeta, kao savjetodavnog tijela generalnog revizora.

Stručni savjet sačinjavaju zamjenik generalnog revizora, rukovodioci sektora i 5 vanjskih saradnika, stručnjaka iz područja revizije i računovodstva, javnih finansija, prava, javnih kompanija, javnih fondova.

Stručni savjet po upitu generalnog revizora daje tumačenja i mišljenja o određenim pitanjima iz navedenih oblasti.

Stručni savjet još uvijek nije konstituisan zbog nedostajućih finansijskih sredstava. U nedostatku ovog tijela, predstavnici Ureda za reviziju u 2013. godini saradivali su sa predstavnicima akademske zajednice, kojom prilikom su razmijenjivana iskustva iz oblasti finansija, uz konsultantske usluge, bez finansijske naknade.

6 Učešće u radu Koordinacionog odbora

Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 12/06), Zakonom o reviziji institucija u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj 22/06) i Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 98/05) uspostavljen je Koordinacioni odbor vrhovnih institucija za reviziju BiH (u daljnjem tekstu: Koordinacioni odbor).

U skladu sa spomenutim zakonima, propisane su nadležnosti Koordinacionog odbora: Uspostavljanje jedinstvenih vodiča i uputstava zasnovanih na Međunarodnim INTOSAI revizijskim standardima, odnosno ISSAI Okviru u Bosni i Hercegovini; Razmjena profesionalnih iskustava i težnja ka obezbjeđenju konzistentne kvalitete revizije; Organizacija i koordinacija razvojnih aktivnosti sva tri VRI-a u BiH; Dodjeljivanje revizijske odgovornosti za zajedničke aktivnosti; Određivanje predstavljanja u međunarodnim tijelima.

Generalni revizor i zamjenik generalnog revizora Ureda za reviziju institucija u FBiH su članovi Koordinacionog odbora i svoje aktivnosti, u tom tijelu u 2013. godini, provodili su u skladu sa Programom rada Koordinacionog odbora za 2013. godinu, koji je baziran na usvojenom Strateškom planu razvoja vrhovnih revizijskih institucija u BiH za period 2013-2020. godina.

Koordinacioni odbor, a time i Menadžment Ureda za reviziju institucija u FBiH, su svoje aktivnosti u 2013. godini posebno usmjerili na: dosljednu primjenu Međunarodnih revizijskih standarda; dogradnju pravnog sistema na području državne revizije; jačanje samostalnosti i nezavisnosti; izradu zajedničkih planova stručnog osposobljavanja revizijskog osoblja i njihovoj realizaciji; zajedničko predstavljanje i učešće u međunarodnim institucijama i udruženjima vrhovnih

revizijskih institucija u Evropi i svijetu sa svrhom korisne razmjene iskustava i ujednačavanja metoda rada.

Generalni revizor i zamjenik generalnog revizora Ureda za reviziju su, unutar djelovanja kroz rad Koordinacionog odbora, pratili aktivnosti na radu formiranih mješovitih radnih grupa iz tri VRI-a u BiH, u cilju izrade i ujednačavanja akata, izrade/ažuriranja vodiča za reviziju javnog sektora, vodiča za kontrolu kvaliteta revizije, Vodiča za IT reviziju i Strategije IT razvoja, Načela revizije učinka, različitih uputstava, smjernica, politika i sličnih akata, čijim je usvajanjem ostvaren preduslov da vrhovne revizijske institucije u BiH na ujednačen način izvršavaju svoju misiju i obaveze propisane zakonom, u skladu sa međunarodnim standardima revizije.

U 2013. godini Koordinacioni odbor VRI-a u BiH imao je dodatne aktivnosti vezano za Kologijalni pregled (SIGMA) vrhovnih revizijskih institucija u BiH, a također je preduzeo i pripremne aktivnosti za izradu izlazne strategije ili strategije samoodrživosti vrhovnih revizijskih institucija u Bosni i Hercegovini. Aktivno učesće Koordinacioni odbor VRI-a u BiH imao je i na konstruktivnim sastanacima vezano za ulogu i značaj parlamentarnih komisija odgovornih za reviziju.

Koordinacioni odbor vrhovnih revizijskih institucija u Bosni i Hercegovini, je tokom 2013. godine nastavio preduzimati aktivnosti vezano za realizaciju Odluke o preuzimanju Okvira Međunarodnih standarda vrhovnih revizijskih institucija – ISSAI Okvira u Bosni i Hercegovini (donesena 2011.godine). Stupanjem na snagu ove Odluke prestali su da važe INTOSAI revizijski standardi („Službeni glasnik BiH“, broj 5/01) koji su zamijenjeni INTOSAI standardima revizije – ISSAI 100-400. Ostale dijelove ISSAI Okvira u BiH, Koordinacioni odbor vrhovnih revizijskih institucija u BiH, objavljuivat će naknadno (sukcesivno).

7 Saradnja sa Parlamentarnom komisijom odgovornom za reviziju

Prema Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine regulisane su uzajamne obaveze Ureda za reviziju prema Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju i Parlamentarne komisije prema Uredu za reviziju.

U skladu sa pomenutim zakonom, Ured za reviziju je u 2013. godini ispoštovao sve zakonske obaveze prema Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju.

Svi revizijski izvještaji završeni u 2013. godini dostavljeni su Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju. Također, su dostavljeni Plan i program rada Ureda za reviziju za 2013. godinu, Izvještaj o poslovanju Ureda za reviziju za 2012. godinu i Finansijski plan Ureda za reviziju za 2013. godinu. Ured za reviziju bio je na raspolaganju Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju prilikom razmatranja revizijskih izvještaja, i predstavnici Ureda za reviziju prisustvovali su sjednicama Parlamentarne komisije na kojima su se razmatrali revizijski izvještaji i donosili zaključci po svakom od izvještaja, koje je Parlamentarna komisija dostavljala Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine.

8 Finansijska revizija

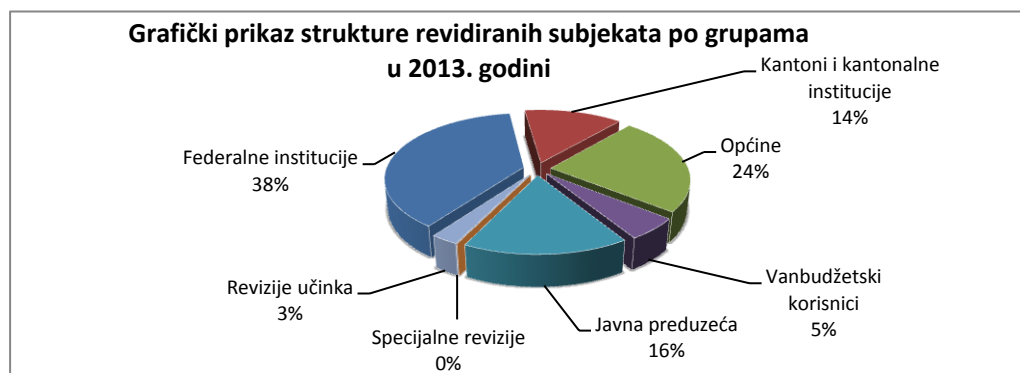
U skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i usvojenim Planom i programom rada Ureda za reviziju za 2013. godinu, izvršena je revizija finansijskih izvještaja: Budžeta FBiH, budžeta kantona, izvanbudžetskih fondova, općina, agencija i preduzeća sa većinskim državnim kapitalom. Krajem 2013. godine kod 28 federalnih budžetskih korisnika, 10 kantona, 12 javnih preduzeća, 18 općina i 4 izvanbudžetska korisnika izvršena je prethodna revizija finansijskih izvještaja za 2012. godinu, kojom je obuhvaćeno i praćenje primjene preporuka iz prethodne revizije, kao i analiza mjera preduzetih na osnovu tih preporuka.

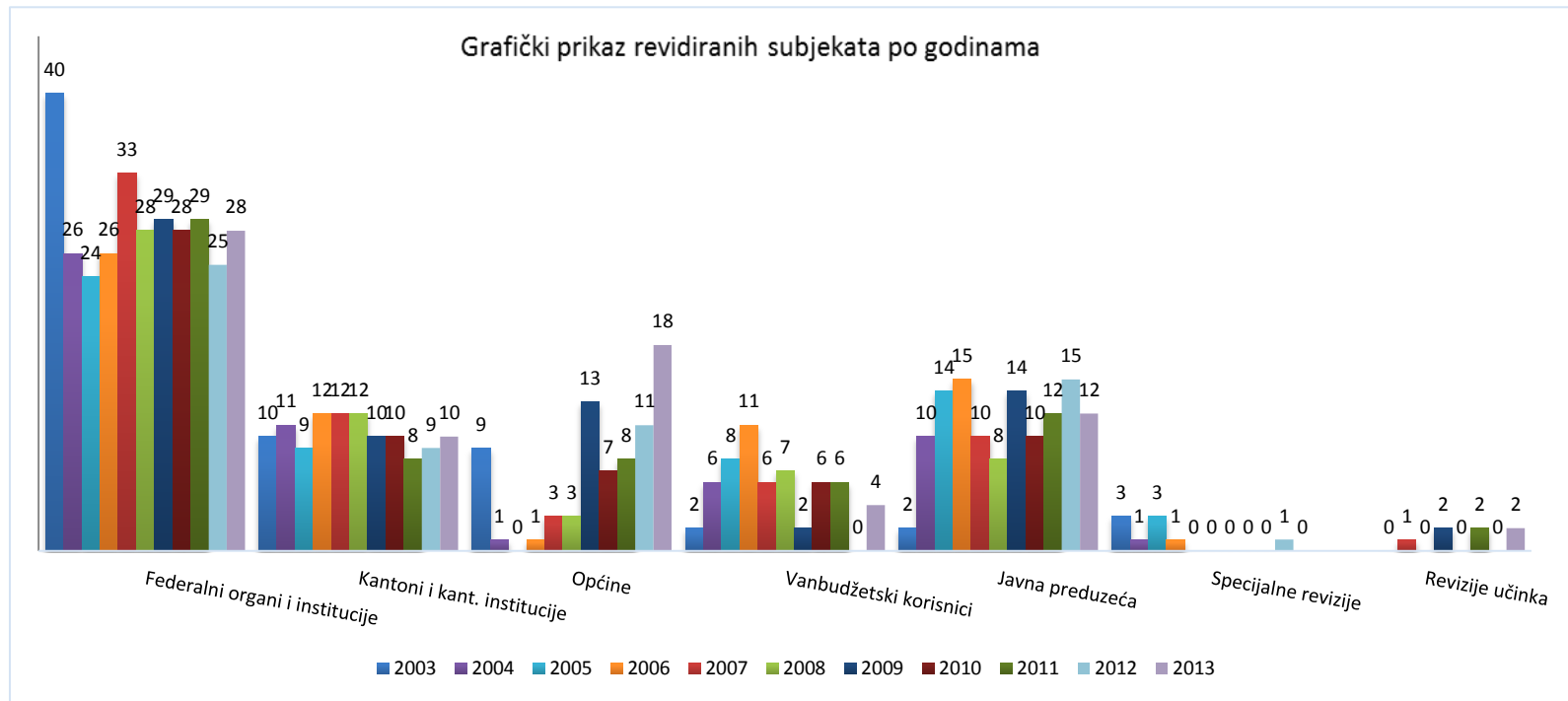
Ured za reviziju, u skladu sa usvojenim revizijskim standardima, prilikom vršenja revizije, pregleda finansijske izvještaje i pripadajuće račune institucija kod kojih se vrši revizija, sa ciljem procjene da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta.

Ured za reviziju, također, procjenjuje da li rukovodioci institucija primjenjuju zakone i propise i da li sredstva koriste za odgovarajuće namjene sa ocjenom finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistem interne kontrole.

U slijedećoj tabeli daje se prikaz revidiranih subjekata po godinama (2003-2013). U 2013. godini izvršene su 72 revizije finansijskih izvještaja za 2012. godinu i dvije revizije učinka. Pregled subjekata revidiranih u 2013. godini daje se u koloni 13.

Redni broj	Subjekt revizije	Revidirani subjekti u 2013. Godini										
		Revidirani subjekti u 2003. godini	Revidirani subjekti u 2004. godini	Revidirani subjekti u 2005. godini	Revidirani subjekti u 2006. godini	Revidirani subjekti u 2007. godini	Revidirani subjekti u 2008. godini	Revidirani subjekti u 2009. godini	Revidirani subjekti u 2010. godini	Revidirani subjekti u 2011. godini	Revidirani subjekti u 2012. godini	Revidirani subjekti u 2013. Godini
1		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Federalne institucije	40	26	24	26	33	28	29	28	29	25	28
2	Kantoni i kantonalne institucije	10	11	9	12	12	12	10	10	8	9	10
3	Općine	9	1	-	1	3	3	13	7	8	-	18
4	Izvanbudžetski korisnici	2	6	8	11	6	7	2	6	6	11	4
5	Javna preduzeća	2	10	14	15	10	8	14	10	12	15	12
6	Specijalne revizije	3	1	3	1	-	-	-	-	-	-	-
7	Revizije učinka	-	-	-	-	1	-	2	-	2	1	2
	UKUPNO	66	55	58	66	65	58	70	61	65	61	74

8.1 Sektor za finansijsku reviziju institucija Federacije BiH

Revizija konsolidovanih finansijskih izvještaja Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2012. godinu, provedena je na način da je izvršena revizija finansijskih izvještaja planiranih korisnika Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2012. godinu i o istim sačinjeni pojedinačni izvještaji, te reviziju finansijskih transakcija Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, koji se evidentiraju isključivo kroz Glavnu knjigu Trezora (budžetski prihodi, raspodjela prihoda budžeta, servisiranje unutrašnjeg duga i vanjski dug). Izvršena je revizija finansijskih izvještaja Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2012. godinu i 27 korisnika Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2012. godinu ili 48% od ukupnog broja korisnika federalnog budžeta, u skladu sa Godišnjim planom i programom rada Ureda za reviziju za 2012-2013. godinu. Također, treba naglasiti da je od ukupno planiranih sredstava Izmjenama i dopunama Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2012. godinu u iznosu od 1.999.084.438 KM revidirano 1.871.005.800 ili 93,59 %. Pored 24 subjekta revizije koji su revidirani u skladu sa Zakonom o reviziji, odabir ostalih revidiranih subjekata izvršen je na osnovu njihove značajnosti i veličine, iznosa sredstava odobrenih Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine za 2012. godinu, kao i činjenice da li su isti revidirani u prethodnom periodu i dato revizijsko mišljenje o finansijskim izvještajima. Revizije su izvršene u periodu od novembra 2012. godine do jula 2013. godine. Obavljene revizije uključile su i praćenje provedbe preporuka iz prethodnih revizija, o čemu su upoznati budžetski korisnici pismenim, ili usmenim putem.

U konačnim izvještajima o izvršenim revizijama, po pojedinim budžetskim korisnicima, dati su nalazi i preporuke, kao i nezavisna revizijska mišljenja, o tome da li finansijski izvještaji istinito i objektivno po svim bitnim pitanjima, prikazuju stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2012. godine, rezultate poslovanja i izvršenje budžeta korisnika budžeta za fiskalnu 2012. godinu, u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Pored izvještaja o izvršenoj reviziji, budžetskim korisnicima je, putem pisma menadžmentu, ukazano na propuste konstatovane u toku revizije, a koji zbog manje značajnosti nisu iskazani u navedenom izvještaju. Konačni izvještaji o izvršenim revizijama, prije dostavljanja Parlamentu FBiH (Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju), u skladu sa zakonskim propisima, bili su upućeni korisnicima budžeta na uvid i očitovanje. U ostavljenom roku revidirani subjekti su se očitovali na dostavljene izvještaje. Primjedbe koje su bile osnovane i dokumentovane inkorporirane su u konačne izvještaje, a za primjedbe koje nisu prihvaćene u pismu menadžmentu, koje je dostavljeno uz Konačan izvještaj, dato je detaljno obrazloženje. Konačni izvještaji, također, su dostavljeni Predsjedniku FBiH, Vladi FBiH, kao i Federalnom ministarstvu finansija. Nakon dostavljanja konačnih izvještaja Parlamentu FBiH isti su objavljeni na Internet-stranici Ureda za reviziju www.vrifbih.ba. Dati nalazi i preporuke pružaju poreznim obveznicima objektivnu informaciju o potrošnji javnih sredstava, a Parlamentu FBiH pouzdan i realan pokazatelj finansijskih kretanja.

Pregled datih mišljenja po revidiranim subjektima revizije, kao i očitovanje subjekata revizije, prikazani su u sljedećoj tabeli:

Redni broj	Naziv korisnika budžeta	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		Bezuslovno	Isticanje predmeta	Mišljenje s rezervom	Negativno	Suzdržano	
1	Budžet Federacije BiH				X		Da
2	Dom naroda Parlamenta FBiH			X			Da
3	Zastupnički dom Parlamenta FBiH			X			Da
4	Zajedničke službe Parlamenta FBiH			X			Da
5	Ured Predsjednika Federacije BiH			X			Da
6	Ured Podpredsjednika Federacije BiH			X			Da
7	Ured Podpredsjednika FBiH			X			Da
8	Vlada Federacije BiH			X			Da
9	Federalno ministarstvo unutarnjih poslova			X			Da
10	Federalna uprava policije			X			Da
11	Federalno ministarstvo pravde				X		Da
12	Federalno ministarstvo finansija			X			Da
13	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije			X			Da
14	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija			X			Da
15	Federalno ministarstvo zdravstva			X			Da
16	Federalno ministarstvo trgovine			X			Da
17	Federalno ministarstvo prostornog uređenja			X			Da
18	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva				X		Da
19	Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata				X		Da
20	Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta			X			Da
21	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike				X		Da
22	Federalno ministarstvo kulture i sporta			X			Da
23	Federalno ministarstvo raseljenih lica i izbjeglica			X			Da
24	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	X					Da
25	Federalno ministarstvo turizma i zaštite okoliša			X			Da
26	Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH			X			Da
27	Porezna uprava Federacije BiH			X			Da
28	Federalna uprava civilne zaštite				X		Da
UKUPNO:		1	0	21	6	0	28

Struktura datih mišljenja u izvještajima o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2012. godinu korisnika federalnog budžeta, kao i u prethodne tri godine, daje se u sljedećoj tabeli:

Mišljenje	2009. godina		2010. godina		2011. godina		2012. godina	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Bezuslovno	0	0	0	0	0	0	1	4
Isticanje predmeta	0	0	0	0	0	0	0	0
Mišljenje s rezervom	27	96,43	27	93,1	22	88	21	75
Negativno	1	3,57	2	6,9	3	12	6	21
Suzdržano	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno:	28	100	29	100	25	100	28	100

Kao što se vidi, iz naprijed navedene tabele u izvještajima o izvršenim revizijama finansijskih izvještaja za 2012. godinu (Budžeta FBiH i 27 budžetskih korisnika) dato je 21 mišljenje s rezervom, 6 (šest) negativnih mišljenja i 1 (jedno) bezuslovno mišljenje. Negativno mišljenje dato je, pored Budžeta FBiH, za 2012. godinu i za 5 (pet) budžetskih korisnika (Federalno ministarstvo pravde, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i Federalna uprava civilne zaštite). Budžetski korisnici kojima je dato negativno mišljenje u 2012. godini raspolagali su sa 45% realizovanih sredstava Budžeta FBiH za 2012. godinu, odnosno 80% realizovanih sredstava tekućih grantova Budžeta za 2012. godinu.

Ured za reviziju ističe da su u provedenim revizijama, iako nije bilo materijalno značajnih grešaka, koje bi uticale na davanje negativnog mišljenja, kod većeg broja budžetskih korisnika konstatovani značajni propusti u dosljednoj primjeni zakonskih i ostalih propisa u revidiranoj godini.

8.2 Sektor za finansijsku reviziju institucija kantona

U skladu sa planiranim brojem, provedena je revizija finansijskih izvještaja 2012. godine budžeta u svi 10 kantona. O provedenim revizijama urađeni su izvještaji koji su objavljeni na web-stranici Ureda za reviziju. Konačni izvještaji o provedenoj reviziji i data mišljenja dostavljena su zakonodavnim i izvršnim tijelima kantona, radi poduzimanja potrebnih mjera za otklanjanje uočenih nepravilnosti.

Planirana/odobrena potrošnja javnog novca za funkcije 10 kantona je 2.190.920.920 KM. Tokom godine planirana potrošnja u kantonima je smanjena na 2.125.452.264 KM. Međutim, ni to smanjenje nije usklađeno sa realnim mogućnostima, jer su ostvareni prihodi i primici iznosili 1.843.091.766 KM, dok su ukupni rashodi i izdaci bili 1.972.826.843 KM, što ukazuje na potrošnju bez pokrića i odobravanje potrošnje koja nema pokriće u ostvarivim prihodima za 129.735.077 KM.

Najveći dio javnog novca troši se za primanja zaposlenih koji se finansiraju iz javnog novca, a njihov broj sa izvještajnim periodom 2012. godini je 51.482 u čemu: (Kanton Sarajevo 11.005; Tuzlanski kanton 9.790; Zeničko-dobojski kanton 8.087; Unsko-sanski kanton 5.805; Hercegovačko-neretvanski kanton 5.468; Srednjo-bosanski kanton 5.511; Zapadno-hercegovački kanton

2.207; Hercegbosanski kanton 1.807; Posavski kanton 929 i Bosansko-podrinjski kanton 874). Broj zaposlenih revidiranih kantona je porastao u odnosu na prethodnu godinu za 527. Povećanja broja zaposlenih nije bilo u Hercegbosanskom kantonu; Zeničko-dobojskom i Bosansko-podrinjskom kantonu. Najviše zaposlenih je u kulturno-obrazovnim institucijama (33.152); policiji (10.174); pravosudnim institucijama (3.151) i ostalo (socijala i uprava 5.005).

Pregled izvršenja budžeta u objavljenim izvještajima kantona za posljedne četiri godine je:

R.br	Naziv kantona	Izvršenje 2009. god.	Izvršenje 2010. god.	Izvršenje 2011. god.	Izvršenje 2012.god	Indeks (5/4)x100
	1	2	3	4	5	6
1.	Kanton Sarajevo	649.970.928	674.162.446	657.582.266	709.956.653	107.96
2.	Tuzlanski kanton	330.322.846	310.085.531	330.689.384	312.900.799	94.62
3.	Zeničko-dobojski kanton	248.930.199	250.850.852	253.461.530	255.503.679	100.81
4.	Unsko-sanski kanton	169.778.434	177.217.778	181.618.064	176.466.392	97.16
5.	Hercegovačko-neretvanski kanton	164.015.993	163.577.455	156.697.808	164.283.594	104.84
6.	Srednjobosanski Kanton	141.121.151	146.618.721	148.692.030	154.493.087	103.90
7.	Zapadno-hercegovački kanton	77.703.463	80.049.549	73.025.436	76.118.744	104.24
8.	Hercegbosanski Kanton	52.432.493	61.647.659	55.396.198	61.579.355	111.16
9.	Bosansko-podrinjski kanton	38.261.138	37.919.774	40.463.536	34.301.684	84.77
10.	Posavski kanton	30.370.293	37.441.955	30.577.664	29.258.856	95.69
	Ukupno:	1.902.906.938	1.928.203.916	1.927.906.812	1.974.862.843	102.43

Javni novac u iznosu od 1.974.862.843 KM, u 2012. godini svih 10 kantona posmatran po namjenama potrošen je za:

1. Plate uposlenih, naknade i doprinose 1.108.012.341 KM ili 56,11%,
2. Izdatke za materijal i usluge 197.154.732 KM ili 9,98%,
3. Tekuće transfere 530.289.144 KM ili 26,85%,
4. Izdatke za kamate 7.101.442% ili 0,36%,
5. Nabavku stalnih sredstava 45.452.569 KM ili 2,30%,
6. Kapitalne transfere 47.230.448 KM ili 2,39%,
7. Otplate za kredite 21.525.100 KM ili 1,09%,
8. Ostale isplate (obaveze ranijeg perioda, pozajmljivanja) 18.097.067 KM ili 0.92%.

U slijedećem tabelarnom prikazu daje se pregled kantona i datih mišljenja o finansijskim izvještajima za 2012. godinu:

Redni broj	Naziv kantona	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		Bezuslovno	Isticanje predmeta	Mišljenje s rezervom	Negativno	Suzdržano	
1.	Sarajevski kanton				X		DA
2.	Tuzlanski kanton			X			DA
3.	Zeničko-dobojski kanton			X			DA
4.	Unsko-sanski kanton				X		DA
5.	Srednjobosanski kanton				X		DA
6.	Hercegbosanski kanton				X		DA
7.	Hercegovačko-neretvanski kanton			X			DA
8.	Zapadno-hercegovački kanton				X		DA
9.	Bosansko-podrinjski kanton				X		DA
10.	Posavski kanton				X		DA
	UKUPNO:	0	0	3	7	0	10

Kao što se vidi, iz naprijed navedene tabele, 7 (sedam) kantona je dobilo negativno mišljenje za objavljene finansijske izvještaje, a 3 (tri) mišljenja s rezervom. Svi subjekti očitovali su se na nacrt izvještaja u ostavljenom roku. Također, svi su subjekti dostavili Uredu za reviziju program mjera za otklanjanje uočenih nepravilnosti tokom naših revizija, međutim, naše provjere provedbe mjera iz programa pokazuju da se isti ne provode i da su programi urađeni samo zbog ispunjenja zakonske obaveze.

8.3 Sektor za finansijsku reviziju zavoda, fondova, općina i agencija

U 2013. godini Ured za reviziju planirao je i izvršio reviziju finansijskih izvještaja za 2012. godinu kod 22 korisnika, čiji ukupni prihodi i primici iznose 2.101.914.372 KM, a broj zaposlenih 3.103.

U slijedećem tabelarnom prikazu daje se pregled revizija koje je izvršio Sektor za finansijsku reviziju zavoda, fondova, općina i agencija i datih mišljenja o finansijskim izvještajima za 2012. godinu:

Redni broj	Naziv subjekta	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		Bezuslovno	Isticanje predmeta	Mišljenje s rezervom	Negativno	Suzdržano	
1	Federalni zavod MIO/PIO			X			DA
2	Agencija za privatizaciju u FBiH			X			DA
3	Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH			X			DA
4	Federalni zavod za upošljavanje			X			DA
5	Općina Orašje			X			DA
6	Općina Konjic				X		DA
7.	Općina Čitluk				X		DA

8	Općina Fojnica			X	DA
9	Općina Olovo		X		DA
10	Općina Bosanski Petrovac		X		DA
11	Općina Ilidža		X		DA
12	Općina Travnik			X	DA
13	Općina Tomislavgrad			X	DA
14	Općina Zenica		X		DA
15	Općina Vogošća		X		DA
16	Općina Vitez			X	DA
17	Općina Gornji Vakuf			X	DA
18	Općina Srebrenik		X		DA
19	Općina Tuzla		X		DA
20	Općina Gradačac			X	DA
21	Općina Donji Vakuf		X		DA
22	Općina Bosansko Grahovo			X	DA
UKUPNO:			13	9	22

Kako se vidi, iz naprijed navedene tabele, kod 13 (trinaest) revidiranih subjekata, izraženo je mišljenje sa rezervom, a kod 9 (devet) subjekta revizije izraženo je negativno mišljenje.

U ostavljenom roku svi revidirani korisnici su dostavili očitovanje na nacrt izvještaja o izvršenoj reviziji.

8.4 Sektor za finansijsku reviziju javnih preduzeća

Ured za reviziju, u 2013. godini, planirao je i izvršio reviziju finansijskih izvještaja za 2012. godinu kod 12 preduzeća sa većinskim vlasništvom države (50%+1 dionica). Za 7 preduzeća revizija je planirana čiji je većinski osnivač i vlasnik Vlada Federacije BiH, a za 1 komunalno preduzeće čiji je vlasnik Kanton Sarajevo i 4 komunalna preduzeća čiji su vlasnici gradovi i općine. Upravljanje revidiranim preduzećima vrše osnivači, putem prenesenih ovlaštenja na izvršne organe vlasti u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Knjigovodstvena vrijednost imovine revidiranih preduzeća je 5,066 milijardi KM. Vrijednost kapitala je 3,827 milijardi KM. Obaveze preduzeća sa izvještajnim periodom iznose 701,756 miliona KM. „BH Gas“ d.o.o. Sarajevo, „Vodovod“ d.o.o. Mostar i „Olimpik turs“ d.o.o. Sarajevo imaju veće obaveze od knjigovodstvene vrijednost kapitala i to u iznosu od 66.455.080 KM.

Revidirana preduzeća ostvarila su neto dobit u iznosu od 103,011 miliona KM, od čega se na JP „Ceste Federacije“ i JP „Autoceste Federacije“ odnosi 98,164 miliona KM i na koje se, u skladu sa važećim zakonskim propisima, ne plaća porez na dobit. Porez na ostvarenu dobit od revidiranih preduzeća iskazala su svega četiri preduzeća i to JKP „Vodovod i kanalizacija“ Tuzla, JP „BH Pošta“ Sarajevo, JP „Međunarodni aerodrom Sarajevo“ i JP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica. „BH Gas“ d.o.o. Sarajevo i JKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo iskazali su značajne gubitke u poslovanju i to u ukupnom iznosu od 38,764 miliona KM.

Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani od osnovne djelatnosti revidiranih preduzeća iznose 358,968 miliona KM, od čega se ista najvećim dijelom odnose na „BH Gas“ d.o.o. 83,019 miliona KM; JP „Autoceste Federacije“ 84,129 miliona KM; JP „Ceste Federacije“ 63,974 miliona KM; „JP BH Pošta“ d.o.o. Sarajevo 41,181 milion KM; JP „Međunarodni aerodrom Sarajevo“ 19,501 KM; JKP „Vodovod i kanalizacija“ Tuzla 22,152 KM i Vodovod d.o.o. Mostar 16,421 KM. Ostala revidirana preduzeća imaju pojedinačno manja potraživanja od 10 miliona KM i važno je napomenuti da su potraživanja kod svih javnih preduzeća uglavnom na nivou prošlogodišnjih.

Ukupan prihod iznosi 609,546 miliona KM, a najveći prihod od revidiranih preduzeća imao je „BH Gas“ d.o.o. Sarajevo 228,328 miliona KM i „BH pošta“ d.o.o. Sarajevo 84,698 miliona KM.

Ukupni troškovi poslovanja su 549,189 miliona KM.

Sa izvještajnim periodom u revidiranim preduzećima, bilo je zaposleno 5.656 zaposlenika, od čega je najveći broj u „BH Pošta“ d.o.o. Sarajevo 2.387; KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo 968 i „Hrvatska pošta“ d.o.o. Mostar 704.

U slijedećem tabelarnom prikazu daje se pregled preduzeća i datih mišljenja o finansijskim izvještajima za 2012. godinu:

Redni broj	Naziv javnog preduzeća	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		Bezuslovno	Isticanje predmeta	Mišljenje s rezervom	Negativno	Suzdržano	
1	JP Ceste Federacije BiH d.o.o. Sarajevo			X			DA
2	JP Autoceste Federacije doo Mostar			X			NE
3	BH Gas d.o.o. Sarajevo			X			DA
4	Međunarodni aerodrom d.o.o. Sarajevo			X			DA
5	BH Pošta d.o.o. Sarajevo			X			DA
6	Hrvatska pošta d.o.o. Mostar			X			DA
7	KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo			X			DA
8	KJP Vodvod d.o.o Mostar				X		DA
9	JP Vodvod i kanalizacija d.o.o. Zenica			X			DA
10	JP Vodovod d.o.o. Bihać			X			DA
11	JKP Vodovod i kanalizacija Tuzla			X			DA
12	Olimpik turs d.o.o. Sarajevo				X		NE
	UKUPNO	0	0	10	2	0	12

Finansijski izvještaji revidiranih preduzeća, ni u jednom slučaju, nisu dobili pozitivno mišljenje revizora. Dva preduzeća su dobila negativno mišljenje, dok je deset preduzeća dobilo mišljenje s rezervom.

8.5 Revizijsko mišljenje u revizijskim izvještajima

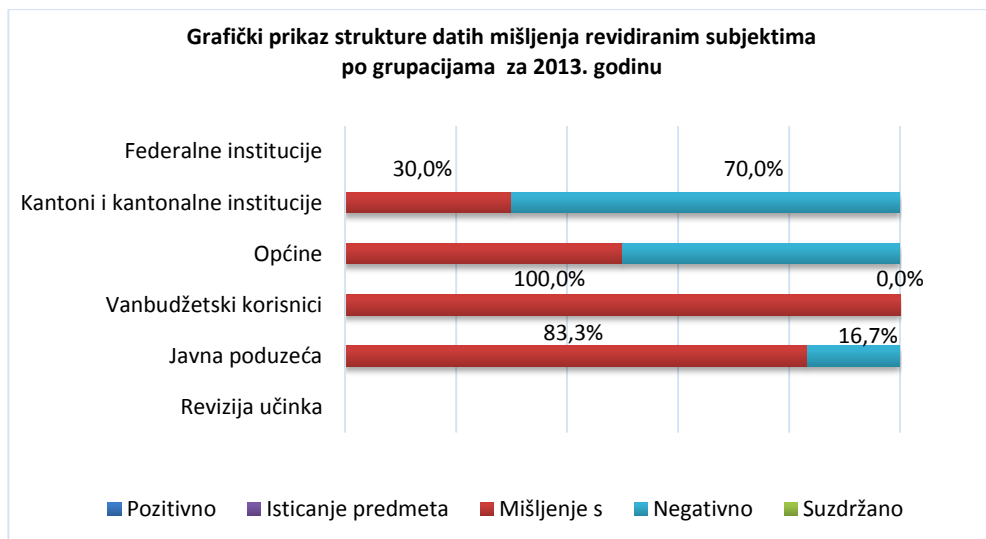
Revizijsko mišljenje ima standardiziranu formu (ISA 700 i 701; INTOSAI tačka 165; ISSAI 400 tačka 8), a potpisuje ga Menadžment Ureda za reviziju. Napomene uz revizijsko mišljenje se potpisuju u skladu sa pravilima svake od vrhovnih revizijskih institucija.

Prema Vodiču za reviziju javnog sektora, a u skladu sa ISA 700, 701 i ISSAI 400, zavisno od revizijskog nalaza i ocjena, revizijsko mišljenje može biti:

- Pozitivno (bez kvalifikacija)
- Sa skretanjem pažnje (isticanje predmeta)
- Sa kvalifikacijama (rezerva/uslovno i negativno)
- Suzdržavanje od davanja mišljenja

Pregled broja revizija i iskazanih revizijskih mišljenja po grupacijama korisnika Budžeta, za 2012. godinu dat je u slijedećoj tabeli:

Redni broj	Korisnik budžeta	Iskazano mišljenje						Ukupno revidiranih subjekata
		Pozitivno	Isticanje predmeta	Mišljenje s rezervom	Negativno	Suzdržano	Ru ne daje mišljenje	
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Federalne institucije	1	-	21	6	-	-	28
2	Kantoni i kantonalne institucije	-	-	3	7	-	-	10
3	Općine	-	-	9	9	-	-	18
4	Vanbudžetski korisnici	-	-	4	-	-	-	4
5	Javna preduzeća	-	-	10	2	-	-	12
6	Revizija učinka	-	-	-	-	-	2	2
	Ukupno:	1	-	47	24	-	2	74

9 Sektor za reviziju učinka

Revizija učinka vrši pregled ili ispitivanje određenog aspekta poslovanja cijele ili dijela institucije, programa ili aktivnosti u pogledu ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti sa kojom institucija koristi svoje resurse. Revizija učinka se može obavljati u cijelom javnom sektoru (Parlament FBiH, Federalna i kantonalne vlade, ministarstva, agencije, institucije itd.). Provođenje revizije može biti vezano za jednu aktivnost (program, obaveza, određeni zadaci) ili jedno ministarstvo ili može revidirati kompleksne i sveobuhvatne systemske studije (obrazovanje, zdravstvo). Značaj revizije učinka je u tome što može izvršiti procjenu i uticati na poboljšanje ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti („tri E“) u javnom sektoru, tako da je glavna svrha revizije učinka upravo to ispitivanje i ova tri koncepta čine teoretsku osnovu za reviziju učinka.

Ova revizija nije redovna revizija, nego se izvršava na povremenoj osnovi i ne izražava mišljenje na način kao finansijska revizija. Tokom 2013. godine prilikom provođenja predstudije i glavne studije revizije učinka, te nacrtu izvještaja, stručnu podršku revizorima u radu dali su i predstavnici Švedskog državnog ureda za reviziju.

U februaru 2013. godine objavljen je konačan izvještaj revizije učinka na temu: „Prevenција poplava u Federaciji BiH“, koja je obuhvatila 14 institucija na federalnom i kantonalnom nivou.

U maju 2013. godine objavljen je konačan izvještaj revizije učinka na temu: „Podrška u razvoju malog i srednjeg poduzetništva u Federaciji BiH, koja je obuhvatila jednu instituciju na federalnom nivou.

Tokom 2013.godine četiri revizijska tima provela su predstudije i glavne studije revizije učinka na teme:

- „Trošenje javnih sredstava iz Budžeta Federacije BiH za ugovore o djelu“.

Konačan izvještaj objavljen je u januaru 2014. godine. Nacrt izvještaja je dostavljen na adrese 14 institucija iz uzorka u mjesecu decembru, a podaci su dati za 57 institucija koje se finansiraju iz Budžeta FBiH.

- „Nedovoljna obnova šuma u Federaciji BiH kao posljedica neefikasnog sistema upravljanja šumama“.

Nacrt izvještaja dostavljen je u februaru 2014. godine na adrese 6 institucija na federalnom i kantonalnom nivou, kako bi se iste očitovale. Podaci koji su dati u izvještaju odnose se na šume u Federaciji BiH.

- „Podrška razvoja turizma Federacije BiH“.

Nacrt izvještaja dostavljen je u februaru 2014. godine na adresu jedne institucije na federalnom nivou, kako bi se ista očitovala.

- „Upravljanje zaplijenjenom imovinom“.

Nije urađen nacrt izvještaja, već je samo završena predstudija, te su započete aktivnosti na provođenju glavne studije, a očekuje se da ova revizija bude završena tokom 2014. godine.

Tokom 2013. godine urađena su predstudijska istraživanja na teme revizije učinka, koje se odnose na:

- Oblast energetske efikasnosti,
- Oblast transfera,
- Oblast bolovanja.

Razlog kašnjenja, jednim dijelom, vezan je za to što su revizori zbog potreba posla obavljali i druge poslove iz nadležnosti Ureda, odsutnosti revizora, problema u prikupljanju informacija. Takođe, jedan od razloga kašnjenja u reviziji učinka vezan je i za načina rada sa predstavnicima Švedskog državnog ureda za reviziju.

10 Sektor za informacione tehnologije

Sektor za informacione tehnologije je nadležan za izvršenje IT funkcija u Uredu za reviziju, u svrhu podrške ključnom procesu revizije i procesima podrške koji se izvršavaju u Uredu za reviziju.

U tu svrhu u svim poslovnim prostorima izgrađena je IT infrastruktura, koju čine lokalne računarske klijent-server mreže bazirane na Windows tehnološkoj platformi. LAN mreže su putem komunikacijskih linkova Telecom operatera i Interneta povezane sa virtualiziranom serverskom infrastrukturom u središnjem Uredu, iz koje se i centralizovano upravlja. Osigurani su servisi: e-mail, pristup Internetu, a izgrađen je i Intranet. Za pisanje izvještaja se koriste MS Office uredski paket. Svim zaposlenicima u Uredu, koji imaju potrebu za vršenjem poslova, obezbijeđen je računar. Interna i eksterna poslovna komunikacija se odvija putem e-maila. Podršku IT sistemu, u dijelu administriranja, monitoringa sistema i help-desk zaposlenima obezbjeđuju zaposlenici IT Sektora, a održavanje hardvera i sistemskog softvera vanjske informatičke firme.

10.1 Implementacija IT strategije i najznačajnije IT aktivnosti

IT podrška upravljanju procesom revizije

Za realizaciju razvojnih aktivnosti na informatizaciji ključnog procesa revizije, definiranih strateškim planom IT razvoja, tražena su budžetska sredstva koja nisu odobrena. U toku izvještajne godine u cilju iznalaženja adekvatnog softverskog rješenja ostvareni su kontakti sa domaćim softverskim firmama zainteresovanim za razvoj. Nastavak aktivnosti je odložen za naredni period, kada budu obezbijeđena sredstva.

U dijelu procesa revizije koji je informatiziran, angažovanjem internih ljudskih resursa, podaci za statistike se redovno ažuriraju.

Primjena softvera za analizu podataka u procesu revizije

Softver za analizu podataka primjenjivao se od dijela subjekata revizije u procesu vršenja finansijske revizije na analizi masovnih podataka, što je doprinijelo kvalitetu revizijskih nalaza i revizije u cijelosti.

Web-stranica

U izvještajnoj godini je izrađena nova, redizajnirana web-stranice Ureda. Kao bitan način prezentacije rada Ureda, modernizovana web-stranica sa responsve dizajnom omogućava pristup objavljenim sadržajima na svim medijima.

IT infrastruktura unaprijeđenja i održavanje

Odobrena planirana budžetska sredstva, namijenjena za IT u izvještajnoj godini, su iskorištena za zamjenu dijela zastarjele i amortizovane računarske i uredske opreme (laptopa, štampača i faksova), kao i poboljšanja na procesu izrade rezervnih kopija sistema korisničkih podataka.

U cilju ostvarenja stabilnosti i neprekidnosti rada sistema zaposleni u IT sektoru vrše kontinuirani monitoring rada, kao i administriranje IT infrastrukture.

Kontinuirano se vrši upgrade desktop operativnih sistema i uredskih paketa na novije verzije.

Osigurana je i eksterna podrška za održavanje hardvera, sistemskog softvera i help-deska za korisnike IT sistema i IT osoblje.

IT sigurnost

Redovno se vrši automatiziran update softvera operativnih sistema servera, osigurana je i ažurna antivirusna zaštita.

Ostale IT aktivnosti

Svi revizijski izvještaji izrađeni u toku godine, su pripremljeni i objavljeni na web-stranici Ureda, a svi interni sadržaji na Intranetu. Kompjuterske pripreme za štampu štampanih revizijskih izvještaja i ostalih materijala vršili su zaposlenici IT Sektora.

10.2 IT revizija u funkciji finansijske revizije

Ured za reviziju sprovodi IT reviziju u okviru finansijske revizije, u skladu sa zakonskim ovlaštenjima, uz primjenu Vodiča za IT reviziju i u skladu sa COBIT kontrolnim ciljevima i najboljim IT praksama (ISO 27002).

Revidirane su grupe klijenata iz Plana revizija za izvještajnu godinu po planu IT revizija, izrađenom na osnovu zahtjeva revizijskih timova finansijske revizije - osnovu značajnosti za finansijske izvještaje subjekata revizije, kao i naknadnih zahtjeva u toku vršenja revizije.

Najznačajniji nalazi IT revizije se odnose na slijedeće:

- IT projekti, u koje su uložena značajna finansijska sredstva, često sa nejasnom svrhom i korisnicima se ne implementiraju u cijelosti ili u planiranom obimu i okviru planiranih finansijskih sredstava.
- Neadekvatna IT podrška IT sistema koji se koriste, nedovoljan broj IT osoblja.

- Neusklađenosti u razmjeni podataka između JIS sistema i korisnika (zavoda i fonda MIO/PIO).

Ured za reviziju je dao i IT preporuke:

- Planiranje IT razvoja, analize statusa IT projekata i iznalaženje rješenja, kako bi se IT projekti implementirali u cijelosti, koristili i opravdala uložena finansijska i druga materijalna sredstva, kao i osiguranje adekvatne interne i racionalne eksterne podrške IT sistemima.
- Izvršiti usklađivanje interfejsa i automatiziranje, bez potrebe za dodatnim intervencijama, na podacima koji se razmjenjuju u svrhu boljih kontrola korištenja prava iz oblasti obavezne zdravstvene i penzijsko-invalidske zaštite.

11 Odjeljenje za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta

U 2013. godini Ured za reviziju je, pored obavljanja svakodnevnih poslova i zadataka, kontinuirano provodio aktivnosti na usavršavanju i prilagođavanju organizacije rada, načina rada, unapređenja razvoja i metodologije i osiguranja sistema kontrole kvaliteta.

Ured za reviziju kontinuirano prati i posebnim aktima reguliše da rad Ureda za reviziju bude u skladu sa važećim revizijskim standardima, pravilima i važećim propisima i vrši procjenu primjene i funkcionisanja predviđenog sistema i mjera sistema kontrole kvaliteta.

Ured za reviziju je, u 2013. godini revizije obavljao u skladu sa Vodičem za reviziju javnog sektora, kao jedinstvenim dokumentom, u čijoj izradi su učestvovali predstavnici vrhovnih revizijskih institucija u BiH (Ured za reviziju institucija BiH; Ured za reviziju institucija u FBiH; Glavna služba za reviziju javnog sektora RS) i koji se istovjetno primjenjuje u ovim revizijskim institucijama. Uz primjenu Vodiča za reviziju, kojim je utvrđena metodologija revizijskog rada, revizori Ureda za reviziju usmjereni su na ekonomično, efikasno i uspješno obavljanje revizije. Pored toga, primjenom Vodiča u toku rada, postiže se objektivno, nepristrasno, nezavisno i sigurno revizijsko mišljenje.

Također je, po istom principu zajedničkog rada tri vrhovne revizijske institucije u BiH, izrađen Vodič za kontrolu kvaliteta revizije. Implementacija Vodiča za kontrolu kvaliteta revizije kontinuirano se odvijala i u 2013. godini, a svrha ovog dokumenta je da osigura da vrhovne revizijske institucije u BiH, revizijski rad obavljaju na profesionalan način, uz visoko kvalitetan rezultat/izvještaje. Ovim dokumentom se također, osiguravaju smjernice o institucionalnim mjerama za unapređenje kvaliteta, koje se naročito odnose na upravljanje ljudskim resursima, institucionalnim rizicima i vanjskim odnosima. Vodičem za kontrolu definisan je značaj kontrole kvaliteta, posebno pouzdanost rezultata revizije, objektivnost provođenja iste, okvir revizije, vremenski okvir, jasnost, efikasnost i efektivnost.

Vodičem za kontrolu kvaliteta utvrđeni su principi kvaliteta VRI u BiH. Upravljanje kvalitetom revizije na nivou institucije; Kontrola kvaliteta; Monitoring kvaliteta i Procjena kvaliteta.

12 Odjeljenje za pravne i opće poslove

Osnovni pravci djelovanja Odjeljenja za pravne i opće poslove u 2013. godini, bili su usklađeni sa Planom i programom rada Ureda za reviziju za 2013. godinu, a odnosili su se na izvršavanje pravnih i općih poslova iz nadležnosti Odjeljenja i na pružanje podrške menadžmentu, drugim organizacionim jedinicama i zaposlenicima Ureda za reviziju.

12.1 Pravni poslovi

Tokom 2013. godine u Odjeljenju za pravne i opće poslove obavljani su stručni pravni poslovi, pravne konsultacije vezane za primjenu zakona i drugih propisa, pravna podrška revizorima, normativno-pravni poslovi izrade općih akata, izrade ugovora i upravno-pravni poslovi vezani za izradu rješenja i drugih pojedinačnih akata.

Iz segmenta normativno-pravnih poslova izrađena su opća akta o kancelarijskom i arhivskom poslovanju i to: Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ureda za reviziju institucija u Federaciji BiH, Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o plaćama i naknadama zaposlenih u Uredu za reviziju institucija u Federaciji BiH, te prečišćeni tekst ovog Pravilnika, Pravilnik o radu Stručnog kolegija Ureda za reviziju institucija u Federaciji BiH.

Tokom 2013. godine u Odjeljenju za pravne i opće poslove izrađeno je ukupno 572 pojedinačna akta. Po vrsti to su akti (odluke, rješenja, ugovori), koji se odnose na ostvarivanje prava i obaveza iz radnog odnosa, statusna pitanja zaposlenika, prijem u radni odnos, prestanak radnog odnosa i sl., zatim akta koja se odnose na provođenje postupaka javnih nabavki i akta vezana za provođenje konkursnih procedura za prijem u radni odnos.

12.2 Opći poslovi

Kancelarijsko poslovanje, kao dio općih poslova, obavljano je kontinuirano, blagovremeno i ažurno tokom cijele izvještajne godine. Uredan prijem i zavođenje pošte, blagovremena distribucija unutar Ureda za reviziju i otprema po obradi, značajni su preduvjeti za uspješnu organizaciju efikasnog poslovanja na nivou Ureda za reviziju.

Tokom 2013. godine u Odjeljenju su kontinuirano obavljani poslovi personalne evidencije, formiranja i čuvanja personalnih dosijea, arhivski poslovi, poslovi organizovanja i vođenja biblioteke, literature i drugih materijala potrebnih za rad Ureda za reviziju.

U dijelu općih poslova, Odjeljenje je kao nosilac aktivnosti iz segmenta javnih nabavki blagovremeno provelo aktivnosti na planiranju, organizaciji i provođenju postupaka javnih nabavki za potrebe Ureda za reviziju za 2013.godinu. Nabavke su provedene u skladu sa važećim propisima, a prema

godišnjem planu nabavki. Pominju se najvažniji predmeti nabavki za koje su zaključeni ugovori: usluge osiguranja zaposlenika, imovine i vozila; nabavka administrativnog i kompjuterskog materijala i sitnog inventara; nabavka usluga hotelskog smještaja; nabavka goriva; nabavka štamparskih usluga; nabavka IT i kancelarijske opreme; usluge održavanja IT i kancelarijske opreme; usluge održavanja vozila, usluge web-hosting-a, i dr. Svi zaključeni ugovori o nabavci roba i usluga su realizirani. Izvještaji o provedenim nabavkama redovno su dostavljani AJN BiH.

Ostale aktivnosti iz oblasti općih poslova koje su obavljane u izvještajnoj godini su poslovi upravljanja i prevoza službenim vozilima Ureda za reviziju, te poslovi održavanja službenih vozila.

Odjeljenje za pravne i opće poslove, pored navedenih općih poslova, koji su obavljani u kontinuitetu tokom cijele godine, obavljalo je i druge opće poslove po nalogu menadžmenta Ureda za reviziju i u skladu sa nastalim potrebama.

13 Odjeljenje za finansijsko-računovodstvene poslove

Poslovi i zadaci utvrđeni Planom i programom rada Ureda za reviziju za 2013. godinu, u Odjeljenju za finansijsko-računovodstvene poslove obavljani su blagovremeno, uz praćenje i osiguravanje pravilne primjene zakona, drugih propisa i općih akata iz oblasti računovodstva i finansija. U skladu sa instrukcijama Federalnog ministarstva finansija i instrukcijama i uputama menadžmenta Ureda za reviziju sačinjen je Prijedlog dokumenta okvirnog budžeta za fiskalnu 2014. i naredne dvije godine, 2015. i 2016. godinu. Po usvajanju istoga sačinjen je Nacrt i Prijedlog plana budžeta za 2014. godinu Ureda za reviziju.

U skladu sa važećim zakonskim propisima, sačinjeni su i dostavljeni Federalnom ministarstvu finansija kvartalni i mjesečni finansijski planovi za 2013. godinu, sačinjeni i dostavljeni periodični izvještaji i nadležnim institucijama godišnji obračun za 2013. godinu. Izvršena je kontrola, evidentiranje, obrada i knjiženje podataka za oko 1.850 finansijskih transakcija po pristiglim fakturama, izdatim nalogima za službena putovanja i sačinjenim blagajničkim dnevnicima, obrada, kontrola i obračun plaća i drugih naknada zaposlenika Ureda za reviziju.

Realizovana je nabavka i izdavanje kancelarijskog i ostalog materijala u okviru sklopljenih ugovora.

U okviru praćenja i izvršavanja budžeta preduzimane su aktivnosti i dostavljani zahtjevi Federalnom ministarstvu finansija za obezbjeđenjem nedostatnih sredstava na određenim troškovnim pozicijama. Odjeljenje je učestvovalo u izradi svih informacija i podataka iz oblasti finansijsko-materijalnog poslovanja Ureda za reviziju, po zahtjevu menadžmenta i spoljnih korisnika.

U skladu sa članom 5. Zakona o reviziji institucija u Federaciji BiH («Službene novine Federacije BiH», broj: 22/06), finansijska sredstva za rad

Ureda za reviziju za 2013. godinu odobrena su u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

Budžet Federacije BiH za 2013. godinu, usvojen je od strane Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine 10.12.2012. godine.

Uredu za reviziju za 2013. godinu odobrena su budžetska sredstva u iznosu od 3.765.268 KM, što je u odnosu na Prijedlog budžeta Ureda za reviziju umanjeno za 301.279 KM. Prijedlog budžeta sačinjen je za 65 uposlenika, a odobren je za 61. zaposlenika. Sredstva su umanjena na stavkama bruto plata i naknada plata, naknada troškova zaposlenih i na stavci Doprinosi poslodavca. Iznos umanjenih sredstava u zahtjevu Ureda za reviziju planiran je za prijem osam novih zaposlenika u 2013. godini. Zbog nedostatka sredstava za ove namjene, i pored nedovoljnog broja stručnog osoblja, Ured za reviziju nije mogao preduzimati aktivnosti za prijem novih zaposlenika za popunjavanje radnih mjesta utvrđenih važećim Pravilnikom o sistematizaciji.

U skladu sa važećim zakonskim propisima, na zahtjev Ureda za reviziju, u okviru odobrenih budžetskih sredstava, izvršena je unutrašnja preraspodjela sredstava sa stavke "Nabavka opreme" na stavku "Nabavka stalnih sredstava u obliku prava", u iznosu 7.200 KM. Preraspodjela je odobrena Rješenjem Federalnog ministarstva finansija 07.11.2013. godine, a u svrhu nabavke softvera za web-stranicu Ureda za reviziju, odnosno redizajn web-stranice. Posljednja ulaganja u izmjenu dizajna i funkcionalnosti web-stranice izvršena su 2007. godine.

Ukupno su ostvareni rashodi i izdaci Ureda za reviziju u 2013. godini u iznosu 3.352.409,00 KM.

Izvršenje budžeta za 2013. godinu iznosi 89,02 % u odnosu na odobrena sredstva.

Izvršenje budžeta za 2013. godinu u odnosu na izvršenje budžeta za 2012. godinu veće je za 2,35%.

13.1 Izvršenje Budžeta Ureda za reviziju za 2013. godinu

U sljedećoj tabeli daje se prikaz izvršenja Budžeta Ureda za reviziju po troškovnim pozicijama:

R.B.	Konto	O P I S	Odobreni Budžet za 2013. godinu	Rebalans	Tekuća rezerva	Preras podjela	Ukupno Budžet za 2013.	Ostvareni rashodi i izdaci za 2013.g.	Indeks (9:8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	611	Plaće i naknade troškova uposlenih	2.823.877				2.823.877	2.560.089	91
1.1	6111	Bruto plaće i naknade	2.589.910				2.589.910	2.358.203	91
1.2.	6112	Naknade troškova uposlenih	233.967				233.967	201.886	86
2.	6121	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	271.941				271.941	247.941	91
2.1	6121	Doprinosi poslodavca	271.941				271.941	247.941	91
3.	613	Izdaci za materijal i usluge	503.450				503.450	413.868	82
3.1	6131	Putni troškovi	173.000				173.000	128.684	74
3.2	6132	Izdaci za energiju	52.000				52.000	49.240	95
3.3	6133	Izdaci za komunalne usluge	59.000				59.000	49.163	83
3.4.	6134	Nabavka materijala	39.500				39.500	39.191	99
3.5.	6135	Izdaci za usluge prevoza i goriva	37.000				37.000	24.490	66
3.6.	6136	Unajmljivanje imovine i opreme						0	
3.7.	6137	Izdaci za tekuće održavanje	63.500				63.500	63.493	100
3.8.	6138	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga	17.300				17.300	13.492	78
3.9.	6139	Ugovorene usluge	62.150				62.150	46.115	74
4.	614	Grantovi višim nivoima	35.000				35.000	0	
4.1.	6141	Grant za Koordinacioni odbor	35.000				35.000	0	
5.	821	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	131.000				131.000	130.511	100
5.1	8213	Nabavka opreme	130.000			-7.000	122.800	122.374	100
5.2	8215	Nabavka stalnih sreds. u obliku prava	1.000			+7.200	8.200	8.137	99
		UKUPNO	3.765.268				3.765.268	3.352.409	89

14 Odjeljenje za ljudske resurse, komunikacije i međunarodnu saradnju

U Odjeljenju za ljudske resurse, komunikacije i međunarodnu saradnju, u 2013. godini, obavljali su se poslovi od značaja za ostvarivanje zadataka generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora, kao i Ureda za reviziju u cjelini, u segmentu koji se odnosi na poslove i zadatke ovog odjeljenja. Aktivnosti Odjeljenja u 2013. godini bile su usmjerene na izražajnu eksternu i internu komunikaciju, na unapređenje kadrovske politike, implementaciju strateškog plana stručnog osposobljavanja osoblja, praćenju radne učinkovitosti osoblja, kontrole kvaliteta rada, promovisanja principa Etičkog kodeksa revizora i Kodeksa poslovnog ponašanja, kao i ukupnog razvoja Ureda za reviziju. Ukupan broj zaposlenika raspoređen je u sjedištu Ureda u Sarajevu i područnim uredima u Bihaću, Mostaru i Tuzli.

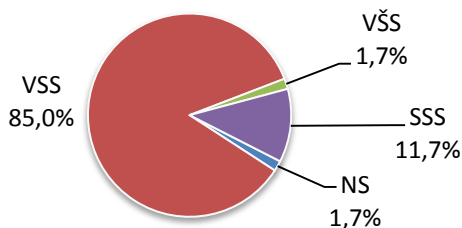
14.1 Ljudski resursi

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Uredu za reviziju, za obavljanje poslova iz nadležnosti Ureda za reviziju, pored generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora sistematizovano je ukupno 61 radno mjesto za koje se predviđa 139 izvršilaca. Na dan 31.12.2013. godine, Ured za reviziju je zapošljavao 60 zaposlenika. Od navedenog broja dva su izabrani zvaničnici, odnosno menadžment, 44 zaposlenika su revizijsko osoblje, a 14 zaposlenika pripada nerevizijskom osoblju koje obavlja stručne, opće i pomoćne poslove podrške. Ukupan broj zaposlenika raspoređen je u sjedištu Ureda u Sarajevu i područnim uredima u Bihaću, Mostaru i Tuzli.

U slijedećoj tabeli prikazana je kvalifikaciona struktura zaposlenika Ureda za reviziju. Tabela sadrži podatke o rasporedu i broju zaposlenika prema mjestu rada i stručnoj spremi, sa 31.12.2013. godine.

Organizaciona shema	Broj zaposlenih po stručnoj spremi, po uredima				
	VSS	VŠS	SSS	NS	Ukupno:
Ured Sarajevo	36	1	3	-	40
Područni ured Mostar	7	-	2	1	10
Područni ured Bihać	4	-	2	-	6
Područni ured Tuzla	4	-	-	-	4
Ukupno :	51	1	7	1	60

Grafički prikaz strukture zaposlenih po stručnoj spremi u 2013. godini

U odnosu na ukupan broj zaposlenih, razmjera broja revizijskog i broja nerevizijskog osoblja u Uredu za reviziju je zadovoljavajuća. U izvještajnom periodu Ured za reviziju je napustio jedan zaposlenik (VSS), jer je ispunio zakonske uslove za odlazak u penziju.

U sljedećoj tabeli dat je pregled popunjenih radnih mjesta i broj izvršilaca po pojedinim radnim mjestima:

	Radno mjesto	Izvršilaca
	Menadžment	2
1.	Rukovodilac sektora za finansijsku reviziju	3
2.	Viši revizor za finansijsku reviziju	12
3.	Revizor za finansijsku reviziju	6
4.	Mlađi revizor u finansijskoj reviziji	9
5.	Pomoćnik u finansijskoj reviziji	3
6.	Viši revizor za reviziju učinka	2
7.	Revizor za reviziju učinka	2
8.	Mlađi revizor za reviziju učinka	2
9.	Pomoćnik za reviziju učinka	2
10.	Viši revizor za IT	2
11.	Pomoćnik u IT reviziji	1
12.	Rukovodilac odjeljenja	3
13.	Viši stručni saradnik za normativno pravne poslove	1
14.	Stručni suradnik u Uredu GR i ZGR	1
15.	Referent za račun.- materijl. poslove	1
16.	Referent za obračun plaće i blag.posl.	1
17.	Referent za arhivu i biblioteku	1
18.	Administrator IT sistema	1
19.	Mlađi referent-tehnički sekretar	2
20.	Vozač	2
21.	Namještenik za održavanje čistoće	1
Ukupno:		60

Usporedbom broja sistematizovanih radnih mjesta sa brojem popunjenih radnih mjesta, te broja izvršilaca predviđenih sistematizacijom, sa brojem sada zaposlenih izvršilaca, vidljivo je da Ured za reviziju nije kadrovski kapacitiran.

Naime, ograničena finansijska sredstva (Budžetom nedovoljno odobrena), neodgovarajući/nedostajući poslovni prostor, faktori su koji onemogućavaju kadrovsko kapacitiranje Ureda za reviziju prema stvarnim potrebama, a shodno utvrđenoj sistematizaciji radnih mjesta, odnosno, Zakonom utvrđenoj nadležnosti Ureda za reviziju.

Jačanje kadrovskih kapaciteta i osiguranje odgovarajućeg poslovnog prostora strateški su ciljevi, koje Ured za reviziju u narednom periodu, uz pomoć Parlamentarne komisije odgovorne za reviziju, odnosno Parlamenta Federacije BiH, treba ostvariti.

14.2 Razvoj ljudskih resursa

Kao poslovna funkcija u novije vrijeme, upravljanje ljudskim resursima neodvojiva je kategorija u ukupnom strateškom, operativnom i godišnjem planiranju razvoja institucije, zbog potrebe da se upravljanje ljudskim resursima

fokusira na produktivno iskorištavanje resursa, u svrhu postizanja ciljeva institucije postavljenih u viziji, misiji i vrijednostima institucije. Ured za reviziju je u 2013. godini svoje aktivnosti usmjerio na profesionalni razvoj, poticanje uspješnosti u radu, informiranje u području ljudskih potencijala, praćenje učinka, motivacija i zapošljavanje sposobnih kadrova (zbog odlaska u penziju određenog broja zaposlenika ili odlaska u druge institucije).

U skladu sa usvojenim dokumentom „Strategija obuke kadrova u vrhovnim revizijskim institucijama u Bosni i Hercegovini“ (usvojen od strane Koordinacionog odbora vrhovnih institucija za reviziju u BiH), u 2013. godini posebna pažnja posvećena je stručnom usavršavanju i osposobljavanju osoblja Ureda za reviziju, kao i stvaranju optimalnih uslova za rad i razvoj ljudskih resursa, kao jednom od značajnijih faktora u ukupnom institucionalnom razvoju Ureda za reviziju. Ured za reviziju, od svog osnivanja posebnu pažnju posvećuje kontinuiranoj obuci svih zaposlenika i u tom pogledu rukovodstvo Ureda za reviziju nastoji osigurati svim zaposlenicima stručnu edukaciju, iz domena djelatnosti koju obavljaju. Stručno osposobljavanje se izvodi uz poštivanje principa da svi zaposlenici imaju istu mogućnost da budu educirani, bilo da se radi o eksternoj edukaciji, ili unutrašnjoj, u organizaciji Ureda za reviziju. Zaposlenicima je omogućena i edukacija, uz korištenje raspoložive stručne literature, koju obezbjeđuje Ured za reviziju.

U 2013. godini stručno osposobljavanje zaposlenih vršilo se:

- Eksternom edukacijom zaposlenih;
- Internom edukacijom zaposlenih;
- Ostalom edukacijom zaposlenih.

14.2.1 Eksterna edukacija uposlenih

Eksterna edukacija, u organizaciji Švedskog državnog ureda za reviziju, predviđena „Planom projektnih aktivnosti za 2013. godinu“ (usvojenim od strane VRI-a u BiH i Švedskog državnog ureda za reviziju), vršena je tokom cijele godine i uglavnom se odnosila na reviziju učinka. Navedena edukacija, obuhvatila je osposobljavanje revizora učinka, uz istovremeno provođenje revizija učinka. Predstavници Švedskog državnog ureda za reviziju imali su stalnu koordinaciju sa Uredom za reviziju i po potrebi su održavali zajedničke sastanke i radionice sa revizorima Ureda za reviziju, a također su dali određeni doprinos u radu zajedničkih radnih grupa na nivou VRI-a u BiH, koje je imenovao Koordinacioni odbor institucija za reviziju u BiH, a koji su se odnosili na oblast revizije učinka.

Što se tiče drugih eksternih edukacija (seminari, sastanci, radionice, simpoziji ili drugi skupovi) nešto je smanjen broj u 2013. godini u odnosu na dosadašnje godine, s obzirom da se pristupilo krajnjim uštedama, tako da je napravljen plan koliko svako od zaposlenika godišnje može pristupiti tim seminarima.

U toku 2013. godine Ured za reviziju je zaposlenicima omogućio prisustvovanje na eksternim seminarima iz oblasti računovodstva i revizije i tim seminarima je prisustvovalo 35 zaposlenika. Pored toga, Ured za reviziju je

omogućio stručno usavršavanje iz oblasti revizije za pet zaposlenika Ureda za reviziju.

14.2.2 Interna edukacija zaposlenih

Interna edukacija zaposlenih se odvijala kontinuirano tokom godine, uz redovan rad, putem uputstava i smjernica. Interna edukacija se odnosila na upoznavanje revizora sa značajnim pitanjima iz oblasti revizije i ostalih zaposlenih sa važećim zakonskim i drugim propisima, kako bi se postigla bolja osposobljenost osoblja u cilju djelotvornijeg i efikasnijeg obavljanja planiranih aktivnosti u 2013. godini, kao i ostalog unapređenja rada, kroz dogradnju metodologije revizijskog rada i svih drugih elemenata neophodnih za izradu što kvalitetnijeg revizijskog izvještaja. Interna edukacija je posebno značajna za novozaposleno osoblje, koje se, kroz probni rad, detaljno uvodi u procese rada i upoznaje sa svim funkcijama iz nadležnosti Ureda za reviziju.

14.2.3 Ostala edukacija zaposlenih

- Različiti povremeni seminari i radionice po pozivu domaćih i međunarodnih institucija iz oblasti računovodstva i revizije;
- Eksterni i interni radni sastanci vezano za nacрте zakona;
- Učešće na simpozijima i godišnjim skupovima strukovnih udruženja (ovlašteni revizori, interni revizori, certificirane računovođe);
- Edukacija zaposlenika u pravnoj službi iz oblasti radnih odnosa i javnih nabavki;
- Edukacija osoblja, na seminarima iz oblasti moderne organizacije i komunikacije u skladu sa Evropskim principima;
- Edukacija iz oblasti IT;
- Edukacija o kancelarijskom i arhivskom poslovanju itd.

14.3 Komunikacije

Prema usvojenoj Komunikacijskoj politici VRI-a u BiH, Planu komunikacija na nivou VRI-a BiH, Politike komunikacija Ureda za reviziju sa okolinom, Vodiča za pristup informacijama, Procedura u odnosima s medijima i Zakona o slobodi pristupa informacijama u FBiH, Odjeljenje je u 2013. godini kontinuirano obavljao i unapređivalo poslove iz domena eksterne i interne komunikacije (klijenti, Parlament FBiH, Vlada FBiH, Parlamentarna komisija odgovorna za reviziju, javnost, zaposlenici) uz operativnu realizaciju aktivnosti, po ciljnim grupama, koje su zacrtane u Planu komunikacija VRI-a BiH, kako slijedi:

Institucionalna komunikacija Ureda za reviziju, uz upravljanje informacijama, imala je za cilj praćenje i redovno procjenjivanje stavova i mišljenja javnosti o radu Ureda za reviziju, kao i promovisanju rada Ureda za reviziju, putem predstavnika medija i prezentacije putem web – stranice Ureda za reviziju.

Komunikacija sa ciljnim grupama, koju je Ured za reviziju ostvarivao tokom protekle godine, bila je bazirana na principima:

- Što otvorenija komunikacija, vodeći računa o nadležnosti Ureda za reviziju;
- Ostvarena tako da sve osobe i institucije, koje su uključene u proces revizije primaju iste informacije;
- Ostvarena tako da se prave informacije pružaju blagovremeno.

Ostale aktivnosti iz domena komunikacija odnosile su se na kontakte sa sveukupnom javnošću (po zahtjevima institucija, organa, tijela, pojedinaca, ili samoinicijativno po procjeni Ureda za reviziju, kao i na pisanu korespondenciju sa eksternim subjektima po njihovim različitim upitima i zahtjevima.

Odnosi s predstavnicima medija i drugih istraživačkih nevladinih institucija – u 2013. godini bilo je više TV i radio istupa, priloga o radu Ureda za reviziju, saopćenja za javnost ispred Ureda za reviziju, press-konferencija, objavljenih intervjua u dnevnoj štampi predstavnika Ureda za reviziju, pismenih odgovora na novinarska pitanja, prijema novinarskih ekipa, samoinicijativnog pisanja printanih medija o revizijskim izvještajima Ureda za reviziju, (prema pregledu raspoloživih dnevnih i sedmičnih novina), prijema ekipa nevladinih istraživačkih centara (Centar civilnih inicijativa, Centar za istraživačko novinarstvo, Centar za humanu politiku, PKF centar-SPEM projekat itd.), okruglih stolova, sastanaka i konferencija na temu revizije, pismenih statističkih analiza i podataka po zahtjevu različitih domaćih i inostranih istraživačkih institucija, više puta.

Uz tekuće aktivnosti iz oblasti komunikacija, operativnom realizacijom Plana komunikacija u 2013. godini, obavljani su i drugi zadaci koji su u nadležnosti Odjeljenja za ljudske resurse, komunikaciju i međunarodnu saradnju, bilo da se radi o aktivnostima iz nadležnosti Ureda za reviziju ili o povremenim aktivnostima, u okviru radnih komisija imenovanih u Uredu za reviziju, ili radnih grupa koje je imenovao Koordinacioni odbor vrhovnih revizijskih institucija u BiH. Odjeljenje je kontinuirano vršilo ažuriranje personalnih podataka zaposlenih vezano za stručno obrazovanje, nadogradnju i napredovanje, kao i druge podataka iz oblasti ljudskih resursa. Unutar Odjeljenja vođene su i druge evidencije (statistički podaci) potrebni za eksterne korisnike, predstavnike medija, nevladinih organizacija i drugih zainteresiranih strana.

U 2013. godini, u organizaciji Odjeljenja, obilježena je godišnjica rada Ureda za reviziju institucija u FBiH (trinaest godina). Tim povodom održano je i radno druženje svih uposlenika Ureda za reviziju, kojom prilikom su razmijenjena mišljenja i iskustava u cilju unapređenja rada i postizanja zavidnih rezultata u radu.

14.4 Međunarodna saradnja

Na polju međunarodne saradnje, Ured za reviziju je imao međunarodne kontakte, (po zahtjevima međunarodnih institucija, inicijativa, ili potreba, koje su prethodno procijenjene u odnosu na nadležnost Ureda za reviziju, ili su se odvijali prema odlukama Koordinacionog odbora VRI-a BiH, koji, između ostalog, utvrđuje zajedničku strategiju VRI-a u BiH u odnosu na međunarodnu saradnju i određuje zastupanja u međunarodnim tijelima.

Najčešća saradnja u 2013. godini ostvarena je sa Švedskim državnim uredom za reviziju (SNAO), koji pruža podršku na Projektu institucionalne saradnje na reviziji javnog sektora, što je naročito omogućilo stjecanje savremenih znanja i usvajanja praksi iz oblasti revizije učinka. Koordinacioni odbor vrhovnih institucija za reviziju u Bosni i Hercegovini je, u skladu sa Projektom međunarodne razvojne saradnje, usvojio Plan implementacije Projekta saradnje između VRI-a BiH i SNAO za 2013. godinu i od tada su intenzivirane aktivnosti vezane za rad radnih grupa imenovanih od strane Koordinacionog odbora vrhovnih institucija za reviziju u BiH. Radne grupe su sačinjavali predstavnici sve tri vrhovne revizijske institucije u BiH, koji su dali svoj puni doprinos u radu. Iz zajedničkih aktivnosti članova radnih grupa proizašli su određeni jedinstveni dokumenti, koji se odnose na VRI-e u Bosni i Hercegovini.

Međunarodna saradnja odnosila se i na studijska putovanja u inozemstvo i prisustvovanja raznim kongresima, konferencijama, sastancima i seminarima radi proširivanja stručnih znanja i iskustava drugih zemalja i korisne razmjene iskustava iz oblasti koje su direktno ili indirektno vezane za obavljanje revizijske funkcije.

Menadžment Ureda za reviziju u 2013. godini obavio je i nekoliko studijskih posjeta drugim vrhovnim revizijskim institucijama, radi učestvovanja na simpozijima, a u svrhu razmjene pozitivnih iskustava iz rada revizijskih institucija (SAD, Švedska), a predstavnici Ureda za reviziju su u 2013. godine učestvovali u radu različitih konferencija, simpozija, seminara na temu revizije javnog sektora i uloge revizije u jačanju discipline javnog sektora, pravilnog trošenja javnog novca, uloge revizora u borbi protiv korupcije i drugo. (Slovenija, Crna Gora, Belgija, Albanija, Njemačka).

Po ovlaštenju Menadžmenta Ureda za reviziju, različitim sastancima, seminarima i simpozijima prisustvovali su rukovodioci sektora, kao i drugi zaposlenici. Tako su predstavnici Ureda uzeli aktivno učešće u radu preko 50 sastanaka i radionica.

14.5 Projekti i međunarodne institucije sa kojima je ostvarena saradnja

U 2013. godini nastavljena je ili ostvarena saradnja sa:

- Švedski državni ured za reviziju (SNAO) - na razvoju međunarodne saradnje između vrhovnih revizijskih institucija u BiH i SNAO, sa akcentom na implementaciji Projekta revizije učinka,
- PEFA - upravljanje javnim finansijama,
- USAID - predugovorne kontrole (Odjeljenje za budžet radi jačanja institucionalnog kapaciteta federalnog Parlamenta za razmatranje i planiranje budžeta),
- USAID - aktivnosti Partnerstva za unapređenje ekonomskih reformi,
- USAID - jačanje uloge parlamentarnih komisija odgovornih za reviziju u Bosni i Hercegovini,
- USAID - modaliteti saradnje VRI u BiH,
- USAID - interna revizija i interna kontrola,

- THE WORLD BANK - ocjena javnih rashoda i finansijske odgovornosti; procjena javne potrošnje i finansijske odgovornosti u BiH (PEFA),
- Evropska unija - podrška uvođenju javne interne finansijske kontrole u BiH,
- EU DECEB - razvoj centralnih organa vlada u BiH/VM,
- OSCE - interna revizija i interna kontrola-suradnja sa parlamentima,
- Ured Vlade Velike Britanije - SPEM Projekat-upravljanje javnim finansijama,
- SIGMA - Kolegijalna revizija o vrhovnim revizijskim institucijama u BiH,
- Transparency International za BiH - monitoring napretka u provođenju antikorupcijskih reformi u BiH,
- USAID - pružanje pravne pomoći u borbi protiv korupcije,
- EU i MM - razvoj administracije i izgradnja institucija sistema u BiH,
- INTOSAI, EUROSAI - kongresi.

15 Zaključni rezime

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u skladu sa zakonskim ovlaštenjima i postavljenim ciljevima u misiji i viziji svoga djelovanja želi pružiti pomoć i biti poticaj izgradnji institucija sistema u FBiH na način da predstavnicima zakonodavne i izvršne vlasti omogući ispravno djelovanje u cilju postizanja pozitivnih učinaka na dobrobit cjelokupne zajednice.

Cilj svih aktivnosti i zadataka, koje je izvršio Ured za reviziju u 2013. godini, uz stalno unapređenje rada i redovnu edukaciju osoblja za vršenje kvalitetne revizije, je kontinuirano podizanje i jačanje kvaliteta rada, osiguranje povjerenja javnosti u pouzdanost revizijskog izvještavanja, s posebnim akcentom na implementaciji preporuka revizije, koje osiguravaju pozitivne pomake u radu revidiranih subjekata, što svakako značajno utječe na disciplinu u trošenju javnog novca, povećanju odgovornosti javnih dužnosnika i povećanju efikasnosti državne administracije.

Zamjenik generalnog revizora:

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

